

Opschrift

Vergadering van 8 februari 2023

Nummer: 2023_MV_00095

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Emilie Peeters: Afschaffing opkomstplicht bij de provincie- en gemeenteraadsverkiezingen

Raadslid(-leden):

Emilie Peeters - Vooruit

Bevoegd: Astrid De Bruycker

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

De Vlaamse regering heeft besloten om bij de provincie- en gemeenteraadsverkiezingen de opkomstplicht af te schaffen vanaf 2024. Dat wil zeggen dat Gentenaars bij de lokale verkiezingen in 2024 -los van de partijkeuze- zullen moeten kiezen óf ze gaan stemmen. Dat is nieuw.

Lokale verkiezingen lijken me net een belangrijke schakel om de lokale democratie te versterken. Als Stad leveren we veel inspanningen om Gentenaars zo goed mogelijk te betrekken bij de plannen voor een beter Gent.

Maar lokale verkiezingen bepalen ook mee hoe de Stad er de komende jaren kan uitzien, waar prioriteiten zullen liggen. In die zin zijn alle stemmen zinvol om te horen. En zijn de verkiezingen een cruciale schakel om verder samen de toekomst van de Stad te bepalen.

Vraag:

- Ziet u een rol weggelegd voor de stadsorganisatie om zoveel mogelijk stemmen te horen bij de lokale verkiezingen van 2024?
- Bent u bereid daar extra inspanningen voor te voorzien?

Antwoord

Het klopt inderdaad dat er vanuit de Vlaamse regering nieuwe spelregels zijn opgelegd: voortaan geen opkomstplicht meer bij gemeente- en provincieraadsverkiezingen. Minister Somers zei daarover “Zonder opkomstplicht gaan we meer moeite moeten doen om kiezers uit te leggen waarom stemmen belangrijk is.” Dat gaat niet zo hard uit van de

kracht, kennis of initiatieven van burgers over en in hun buurt. Bovendien denk ik dat we de uitleg aan burgers best niet beperken tot één keer om de zes jaar. Dat zou niet getuigen van goed bestuur.

In Gent zit de samenwerking en uitwisseling, de frictie soms en het samen zoeken naar oplossing in ons DNA. Samen Stad maken, je hoort het me al jaren zeggen. En dat doen we ook, door zoveel mogelijk stemmen te horen bij de aanleg van parkjes, bij plannen voor de wijk, enzovoort.

De afschaffing van de opkomstplicht is nu nieuw, maar laat ons die gelegenheid maar met beide handen grijpen. Een gelegenheid om opnieuw aan de Gentenaars uit te leggen dat zij mee de richting van de Stad bepalen. En stemmen mag dan niet de enige manier zijn om dit te doen, het is toch een van de meest fundamentele om onze stem te laten horen.

Ik zie daarom de noodzaak en de meerwaarde om actief Gentenaars te informeren over hun rol, over het belang om op te dagen aan de stembus. Daarbij moeten we kijken hoe we Gentenaars informeren in klare taal, welke doelgroepen extra inspanningen vergen om te bereiken etc. Want jongeren die voor het eerst mogen stemmen, ouderen die minder mobiel zijn: er zijn diverse groepen die we best met extra aandacht op de hoogte brengen van het belang om te gaan stemmen.

De concrete stappen worden nu verder uitgewerkt. Vanuit Vlaanderen verwachten we inspanningen en een aanbod hierin. Onder andere over de vragen hoe de verkiezingen verlopen, instructies bij stembiljetten, stemmen bij volmacht, ... Ook wat de inspanningen van andere lokale besturen zijn, kan ons inspireren. Tegelijk zal het een gecoördineerde aanpak vragen binnen de Stad. Daartoe zal ik verder afstemmen met de collega's in het college, zoals schepen Heyndrickx van Burgerzaken en verantwoordelijk is voor de organisatie van de verkiezingen, maar ook andere schepenen die mee kunnen kijken hoe we bepaalde doelgroepen benaderen. Ook partners als IN-Gent hebben ervaring in het betrekken van specifieke doelgroepen, bv de nieuwkomers in onze Stad en mogelijk moeten we hiervoor ook een beroep doen op de netwerken van middenveldpartners.

Eens de aanpak op punt staat, kom ik graag met een voorstel terug naar de commissie. Want ik ben ervan overtuigd dat het in het belang van de hele Stad is, dat zoveel mogelijk Gentenaars volgend jaar ook hun stem laten horen over de koers die de stad zien varen.
